

Code Blauw

Inleiding

De KNZB is in 2012 met andere sportbonden gestart met het actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat'. Het actieplan heeft als doel de komende jaren gewenst gedrag in en rond de sport te stimuleren én ongewenst gedrag te voorkomen en aan te pakken. Sportclubs worden regelmatig geconfronteerd met ongewenst gedrag. Denk bijvoorbeeld aan de grove overtredingen in het zwembad, te fanatieke ouders langs de badrand, schelden, het bedreigen van scheidsrechters, discriminerende opmerkingen en seksuele intimidatie.

Gelukkig valt het binnen De Zilvermeeuw allemaal reuze mee, maar wij willen voorbereid zijn en bij voorkeur voorkomen dat er iets gebeurt.

Globaal gezien onderscheiden we de volgende gedragingen als grensoverschrijdend gedrag:

- Pesten
- Discriminatie
- Bedreiging
- Belediging
- Mishandeling
- Seksuele intimidatie

Achtergrondinformatie

Seksuele intimidatie is een breed begrip. Seksuele intimidatie is elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige of beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.

Meer diffuse incidenten zoals dubbelzinnige opmerkingen en seksueel getinte grappen vallen onder seksuele intimidatie en ook dat willen we voorkomen. Hoe uiteenlopend ook, er is bij alle vormen van seksuele intimidatie steeds één overeenkomst: een verschil aan macht tussen pleger en slachtoffer. Machtverschillen maken dat slachtoffers geen of weinig weerstand kunnen bieden aan de pleger.

Dat machtsverschil kan te maken hebben met:

- Leeftijd (volwassenen tegenover minderjarige)
- Positie / afhankelijkheidsrelatie (trainer tegenover sporter)
- Aantal (groep tegenover eenling)
- Fysieke ontwikkeling/handicap (fysiek en/of mentaal sterk tegenover fysiek en/of mentaal zwak)
- Sekse (de meeste daders zijn mannen, slachtoffers zijn vrouwen en meisjes of jongere jongens)

Het is belangrijk is dat er een open sfeer heerst, waarin een serieus gesprek mogelijk is en het probleem niet afgedaan wordt als iets dat "in onze Trainingsgroep of vereniging niet voorkomt".

Risicoanalyse

Een belangrijke stap bij de preventie van grensoverschrijdend gedrag is het maken van een risicoanalyse. Bij een risicoanalyse gaat het erom te kijken wie, wanneer en waar in de gelegenheid is grensoverschrijdend gedrag te vertonen; én wie, wanneer en waar kwetsbaar is voor grensoverschrijdend gedrag. Bewustzijn van het bestuur en vrijwilligers en de cultuur van de vereniging zijn daarbij belangrijk.

Wie vormen een risico?

Mensen die direct met minderjarigen te maken hebben vormen een risico. Let vooral op sporters met een (verstandelijke) beperking of talentvolle sporters, die individueel getraind worden.

Welke gelegenheden vormen een risico?

Gelegenheden waarbij volwassenen alleen zijn met minderjarigen vormen een risico. Zorg hierbij dat ieder lid weet waar hij of zij terecht kan met twijfels over het eigen handelen of dat van anderen (bijvoorbeeld bij de vertrouwenscontactpersoon).

Welke locaties vormen een risico?

Bepaalde locaties kunnen een risico vormen, zoals bijvoorbeeld kleedkamers en toiletten.

Om een vervolg te geven op de inrichting van code blauw voor z.v. De Zilvermeeuw heeft het bestuur een risico inventarisatie uitgevoerd. Aan de hand van de risico's gemeld volgens onderzoek van KNZB, NPZ|NRZ, Optisport, LACO, Sportfondsen, RECRON, NOB, Reddingsbrigade Nederland, NCS, VSG en FNV Publiek Belang.

1. Verbale seksuele intimidatie
2. Ongewenste aanrakingen
3. Aanranding/verkrachting
4. Maken en/of verspreiden van pornografie
5. Pesten
6. Discriminatie cultuur/religie
7. Discriminatie vanwege huidskleur
8. Discriminatie vanwege homoseksualiteit
9. Belediging
10. Bedreiging
11. Lichamelijk geweld
12. Verbaal geweld
13. Diefstal van persoonlijke eigendommen
14. Vernieling of vandalisme
15. Geluidsoverlast
16. Overmatig alcoholgebruik
17. Overlast tabaksrook
18. Overlast drugsgebruik
19. Ongewenst maken en/of publiceren van beeldmateriaal

Hierop kon worden gereageerd met de volgende mogelijk genoemde acties:

- Er is niet direct iets ondernomen
- De klachten zijn onderzocht
- Gedrag is besproken met de veroorzaker
- Er is een waarschuwing gegeven aan de veroorzaker
- Er is een sanctie opgelegd
- Er is aangifte gedaan bij de politie
- Het is gemeld bij het vertrouwenspunt sport van NOC*NSF
- Onze huis-/gedragsregels zijn aangescherpt
- Ons beleid is aangescherpt
- Weet ik niet
- Anders, namelijk.....

Voor De Zilvermeeuw is de vraag, in hoeverre denken wij dat bovenstaande voorkomt binnen onze vereniging of reeds is voorgekomen.

Onderwerp	Komt voor	Komt beperkt voor	Kan voorkomen	Komt bijna niet voor	Komt niet voor
Verbale seksuele intimidatie			4		
Ongewenste aanrakingen			3		
Aanranding/verkrachting					5
Maken en/of verspreiden van pornografie			3		
Pesten		4			
Discriminatie cultuur/religie					3
Discriminatie vanwege huidskleur					5
Belediging			3		
Bedreiging					3
Lichamelijk geweld					3
Verbaal geweld					
Diefstal van persoonlijke eigendommen				3	
Vernieling of vandalisme					3
Geluidsoverlast			3		
Overmatig alcoholgebruik					5
Overlast tabaksrook					5
Overlast drugsgebruik					5
Ongewenst maken en/of publiceren van beeldmateriaal		3			

Conclusies:

Onze conclusie was dat alles in meer of mindere mate kan voorkomen. Gelukkig niet frequent en niet op dit moment.

Als vereniging doen we er alles aan om genoemde situaties te voorkomen. Tijdens onze trainingen en activiteiten is er voldoende toezicht, we streven naar minimaal een vier ogenprincipe, dus tenminste twee trainers/ coaches aanwezig, en we hanteren strikte afspraken. Daarnaast spreken we bij incidenten direct ouders en slachtoffers aan.

Natuurlijk constateren wij ook zwakke plekken:

- Het is lastig om toezicht te handhaven bij uitwedstrijden, als de kinderen zich verkleden;
- Het is lastig om toezicht te houden bij het douchen en tegelijk bij de uitloop van de kinderen naar buiten;
- Op woensdagmiddag zijn er geen mannelijke trainers/ coaches, waardoor het toezicht in de kleedkamers mogelijk onvoldoende is.

Hoe verder?

Op dit moment hebben we geen concrete ideeën hoe we genoemde knelpunten kunnen aanpakken. We zijn dan ook nog niet klaar met Code blauw. De volgende acties moeten nog uitgevoerd worden. Hiermee gaan wij aan de slag.

1. Organiseren van een Thema avond over omgangsregels binnen de vereniging;
2. Het aanstellen van een vertrouwenscontactpersoon;
3. Opstellen van een aannamebeleid voor vrijwilligers.

Natuurlijk handhaven we de open en gezellige sfeer binnen onze vereniging. We zijn er echter gezamenlijk verantwoordelijk voor.